מבררת הגמרא: נִימָא תְּלָתָא תַּנָּאֵי הָווּ – שיש שלש שיטות תנאים: א. תנא קמא של הברייתא הראשונה, שנתנו ללפת ולכרוב. ב. תנא קמא של הברייתא השניה, שנתנו ללפת ולקפלוט. ג. רבי יוסי ורבי שמעון, שנתנו לכרוב, ללפת ולקפלוט.

דוחה הגמרא: לֹא, אלא רק תְּרֵי תַּנָּאֵי הָווּ, וְתַנָּא קַמָּא דְּרַבִּי שִׁמְעוֹן שבברייתא השניה, חֵיינוּ – זהו רַבִּי יוֹסֵי. וְתַנָּא קַמָּא דְּרַבִּי יוֹסֵי שבברייתא הראשונה, חֵיינוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן. ויש רק שתי שיטות: א. רבי יוסי, שנתנו ללפת ולקפלוט. ב. רבי שמעון, שנתנו ללפת ולכרוב.

מבררת הגמרא: וּמַאי הלשון 'אַף' שאמרו רבי יוסי ורבי שמעון, שמשמע מזה שבאו להוסיף מין שלישי. מבארת הגמרא: אַקַּמְיְיתָא – להוסיף מין אחר על הלפת שהוא המין הראשון שאמר תנא קמא, במקום המין השני שאמר התנא קמא שבברייתא שלהם.

מעשה בענין פאה בירק: תָּנוּ רַבָּנָן, בֶּן של בּוֹחְיֵין, נָתַן פֵּיאָה לְיָרָק בשדהו של אביו, וּבָא אָבִיו לגינתו, וּמְצָאָן לָעֲנִיִּים שָׁהָיוּ טְעוּנִין בְּיָרָק שאספו מהפאה וְעוֹמְדִין עַל פֶּתַח הַגִּינָּה לילך. אָמַר לָהֶם בוהיין לעניים, בָּנַי, הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם את מה שליקטתם וַאֲנִי נוֹתֵן לָכֶם כְּפֵלַיִם ממה שאספתם, כַּמָּעוּשָׂר – מירק חולין מעושר. המשיך בוהיין: אני אומר לכם כן לֹא מִפְּנֵי שֶׁעֲנִיֵּי צָרָה במה שאספתם, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ חֲכָמִים שאין נוֹתְנִין פֵּיאָה לְיָרָק משום ששדה הירק פטורה מפאה ולפיכך מה שאספתם חייב במעשר ואינו ככל פאה שפטורה ממעשר.

מבררת הגמרא: לָמָּה לִיהּ לְמֵימְרָא לְהוּ 'לֹא מִפְּנֵי שֶׁעֲנִיֵּי צָרָה' וכו', והלא ממה שהבטיחם שיתן להם כפול, כבר מוכח שאין עינו צרה בהם. מבארת הגמרא: כִּי הֵיכִי דְּלֹא לֵימְרוּ דַּחֲווּי קָא מַדְחֵי לָן – כדי שיאמינו לו שאכן יתן להם כפליים ולא יאמרו שכוונתו רק לדחותם כדי שישליכו את מה שאספו, ולאחר מכן לא יביא להם. הגמרא מביאה ברייתא המספרת מה היו עושים בעורות הקדשים:

תָּנוּ רַבָּנָן, בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מַנִּיחִין את העורות של בהמות הקָדָשִׁים שהיו ניתנים לכהנים, בְּלִשְׁכַּת בֵּית הַפַּרְוָה, וְלָעֲרֵב הָיוּ מְחַלְּקִין אוֹתָן לְאַנְשֵׁי בֵּית אָב שעבדו באותו היום. וְהָיוּ בַּעֲלֵי זְרוֹעוֹת – החזקים מבין הכהנים נוֹטְלִין אוֹתָן בִּזְרוֹעַ – נוטלים בכח עורות יותר מחלקם. משראו חכמים שכך הוא, הִתְקִינוּ שֶׁיְּהוּ מְחַלְּקִין אוֹתָן רק מֵעֲרֵב שַׁבָּת לְעֲרֵב שַׁבָּת [–כל ערב שבת] דְּאָתְיָין כּוּפֵּי מַשְׁמְרוֹת – שכל כהני המשמרת של אותו השבוע באים, ולא יניחו לבעלי הזרוע ליטול בכח יותר מחלקם, וְשָׁקְלָן בַּהֲדֵי – ויחלקו בשוה לכולם.

ממשיכה הגמרא: וַעֲדַיִין הָיוּ גְּדוֹלֵי כְּהוּנָּה נוֹטְלִין אוֹתָן בִּזְרוֹעַ – הכהנים החשובים נטלו יותר מחלקם, עָמְדוּ בְּעָלִים – כל כהני המשמרת יחד שהם הבעלים על העורות, וְהִקְדִּישׁוּם לַשָּׁמַיִם ופסקו מליטלם. אָמְרוּ, לֹא הָיוּ יָמִים מוּעָטִים – מאז שפסקו מליטלם, והתאספה כמות מרובה כל כך של עורות, שכשמכרום וקנו בכספם זהב, היה כל כך הרבה עַד שֶׁחִיפּוּ [–ציפו] אֶת הַהֵיכָל כּוּלּוֹ בְּטַבְלָאוֹת [–לוחות] שֶׁל זָהָב שֶׁהֵן בשיעור אַמָּה עַל אַמָּה ועוביין כְּעוֹבִי דִּינָר זָהָב. וְלֶרֶגֶל – לפני הרגל, הָיוּ מְקַפְּלִין אוֹתָן וּמַנִּיחִין אוֹתָן עַל גַּב מַעֲלָה [–מדרגה] בְּהַר הַבַּיִת כְּדֵי שֶׁיִּהוּ עוֹלֵי הָרְגָלִים רוֹאִין שֶׁמְּלֵאכְתָּם נָאָה וְאֵין בָּהּ דֹּפִי – דופי.

עוד ברייתא בענין בעלי זרוע: תָּנָא, אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר, קוֹרוֹת שֶׁל שִׁקְמָה – גזעים של אילנות שקמה הָיוּ בֵּירִיחוֹ, וְהָיוּ בַּעֲלֵי זְרוֹעוֹת נוֹטְלִין אוֹתָן בִּזְרוֹעַ [–בכח] מבעליהן עָמְדוּ בְּעָלִים וְהִקְדִּישׁוּם לַשָּׁמַיִם כדי שלא יהנו מהם. עָלֵיהֶם – על בעלי הזרוע הללו וְעַל כֵּיוֹצֵא בָּהֶם, אָמַר אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית מְשׁוּם אַבָּא יוֹסֵף בֶּן חָנִין, אוֹי לִי מִבֵּית בְּנָיְתוֹם אוֹי לִי מֵאֲלָתָן – ממקלותיהן. אוֹי לִי מִבֵּית חָנִין, אוֹי לִי מִלְּחִישָׁתָן – מדיבורן שהיו יועצי רע. אוֹי לִי מִבֵּית קַתְרוֹס, אוֹי לִי מִקּוּלְמוֹסָן – מכתיבתן שהיו כותבין איגרות לרעה. אוֹי לִי מִבֵּית יִשְׁמָעֵאל בֶּן פָּאבִי, אוֹי לִי מֵאֲגְרוֹפָן. שֶׁהֵם [כל המוזכרים כאן] כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים וּבְנֵיהֶן וְיוֹבְרִין, וַחֲתָנֵיהֶם אֲמַרְכָּלִין – האחראים על הגזברים וקובעים בכל עניני הקודש, וְעַבְדֵיהֶן היו חוֹבְטִין אֶת הָעָם בְּמַקְלוֹת. עוד ברייתא שמוזכרים בה כהנים שלא נהגו כראוי: תָּנוּ רַבָּנָן, אַרְבַּע צְוָוחוֹת צָוְחָה עֲזָרָה – בת קול יצאה וצוחה ארבע צווחות ונשמעו בעזרה, שתים לגנאי ושתים לשבח. שתי הצווחות של גנאי: רִאשׁוֹנָה, צְאוּ מִכָּאן בְּנֵי עֲלִי חפני ופנחס שֶׁטִּמְּאוּ הֵיכַל ה' כמו שנאמר עליהם (שמואל א' ב כב), 'אֲשֶׁר יִשְׁכְּבוּן אֶת הַנָּשִׁים הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד'.

וְעוֹד צְוָוחָה העזרה, צֵא מִיכָן יְשָׁשְׁכָר אִישׁ כְּפַר בַּרְקַאי, שֶׁמְּכַבֵּד אֶת עַצְמוֹ וּמְחַלֵּל קָדְשֵׁי שָׁמַיִם, דַּהֲוָה כָּרִיךְ יְדֵיהּ בְּשִׁירָאֵי – שהיה כורך ידיו במשי שלא יתלכלכו בבשר ובדם וְרק לאחר מכן עָבִיד עֲבוֹדָה – התעסק בעבודת הקרבנות.

שתי הצווחות שהיו לשבח: וְעוֹד צְוָוחָה הָעֲזָרָה, שְׁאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְיִבָּנֵם יוֹחָנָן בֶּן נְרַבַּאי תַּלְמִידוֹ שֶׁל פַּנְקַאי וְיִסָּלֵא כְּרִיסוֹ מִקָּדְשֵׁי שָׁמַיִם – ויאכל מבשר הקדשים. הגמרא מספרת עליו: אָמְרוּ עָלָיו עַל יוֹחָנָן בֶּן נְרַבַּאי, שָׁהָיָה אוֹכֵל בסעודה הוא ובני ביתו שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֲגָלִים, וְשׁוֹתֶה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת גַּרְבֵי יַיִן – חביות יין, וְאוֹכֵל אַרְבָּעִים סְאָה של גוֹזָלוֹת בְּקִנּוּחַ הַסָּעוּדָה. עוד אָמְרוּ, שִׁכְּל יָמָיו שֶׁל יוֹחָנָן בֶּן נְרַבַּאי לֹא נִמְצָא בשר נוֹתָר בְּמָקְדָּשׁ.

מבררת הגמרא: מַאי סָלְקָא בִּיהּ בִּישָׁשְׁכָר אִישׁ כְּפַר בַּרְקַאי – מה עלה לו בסופו וכיצד נענש על שהיה עוטף את ידיו בשעת העבודה.

מספרת הגמרא: אָמְרִי, פעם אחת מַלְכָּא וּמַלְכְּתָא חֲווּ יָתְבִי – המלך והמלכה היו יושבים, מַלְכָּא אָמַר, גַּרְיָא יָאִי – בשר גדי הוא טוב למאכל יותר מבשר כבש. וּמַלְכְּתָא אָמְרָה, אִימְרָא יָאֵי – בשר כבש טוב למאכל יותר מבשר גדי. אָמְרוּ, מַאן מוֹכַח – מי יוכיח לנו מהי האמת, בודאי שִׁבְּחֵן גָּדוֹל, דְּקָא מַסֵּיק קָרְבָּנוֹת כָּל יוֹמָא – שעוסק כל היום בקרבנות, ובודאי בקיא בזה. אַתָּא אִיהוּ – הגיע וישאל איש כפר ברקאי לפניהם, ולאחר שנשאל,

**אַחֲוֵי בְּיָדֵיהּ** – הראה בידו בדרך צחוק וזלזול ואמר, **אִי גַּדְיָא יָאֵי יַפַּק** לְתַמִּידָא – אם הגדי יותר טוב, שיקריבו אותו לקרבן התמיד ומכך שמקריבים כבש בודאי שהוא משובח מן הגדי. **אָמַר מַלְכָּא, הוֹאִיל וְלָא חֲיֵי לֵיהּ אֵימָתָא דְּמַלְכוּתָא** שהרי לא די שלא אמר כמותי אלא שאמר בלשון צחוק וזלזול, **נִיפְּקֵהוּ לִימִינֵיהּ** – שיחתכו את יד ימינו. ממשיכה הגמרא בסיפור המעשה: **יְהַב שׁוֹחֵד** לשליח המלך כדי שיחתוך את ידו השמאלית, **וְאִכָּן** השליח **פָּסְקֵיהּ לְשִׂמְאלֵיהּ** – חתך את ידו השמאלית. **שָׁמַע מַלְכָּא** מכך **וּפַסְקֵיהּ לִימִינֵיהּ** – וציווה שיחתכו לו גם את יד ימין. **אָמַר רַב יוֹסֵף, כְּרִיךְ רַחֲמָנָא, דְּאַשְׁקְלֵיהּ לְיִשְׁשָׂכָר אִישׁ כְּפַר בָּרְקַאי לְמִיטְרַפְּסֵיהּ מַיְנֵיהּ בְּהַאי עָלְמָא** – שנפרע מישששכר איש כפר ברקאי והעניישו כגמולו, כבר בעולם הזה.

הגמרא מלמדת שטעה מחמת שלא למד: **אָמַר רַב אַשִׁי, יְשָׂשכָר אִישׁ כְּפַר בָּרְקַאי, לָא תָּנָא מַתְנִיתִין** – לא שנה משניות, שאם כן היה יודע שכבשים ועיזים שוים. **דְּתָנַן** (כריתות כח.), **רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר, בְּכָשִׂים קוֹדְמִים לָעִזִּים** – כבשים כתובים לפני עזים, **בְּכָל מָקוֹם** בתורה שהוזכרו שניהם. מבררת המשנה: **יָכוֹל** שכבשים הוקדמו **מִפְּנֵי שֶׁהֵם מוּבְחָרִין בְּמִינָן** יותר מעיזים. דוחה המשנה: **תַּלְמוּד לוֹמַר** לענין חטאת יחיד (ויקרא ד כח) 'וְהֵבִיא קָרְבָּנוֹ שְׂעִירַת עִזִּים' ולאחר מכן נאמר (שם ד לב) **'אִם כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ'**, ומכך שבזה הקדימה התורה את העז לכבש, זה **מַלַּמֵּד** אותנו **שֶׁשְּׁנֵיהֶן שְׁקוּלִין כְּאֶחָד.**

**רַבִינָא אָמַר**, יששכר איש כפר ברקאי לא רק שלא למד משנה וברייתא, **אֲפִילּוּ מִקְרָא נָמֵי לֹא קָרָא, דִּכְתִיב** לענין קרבן שלמים (ויקרא ג ז), **'אִם כֶּבֶשׂ הוּא מַקְרִיב'**, ולאחר מכן כתוב (שם ג יב) **'וְאִם עֵז** קָרְבָּנוֹ', ומכך שלא רמז הפסוק איזה מהם מובחר יותר, מבואר שאין עדיפות לכבש, אלא **אִי בָּעֵי כֶּבֶשׂ, לַיְיתֵיהּ** – אם רוצה להביא לקרבנו כבש, שיביא, **אִי בָּעֵי עֵז, לַיְיתֵיהּ** – אם רוצה להביא לקרבנו עז, שיביא.

**הדרן עלך מקום שנהגו וסליקא לה פסח ראשון**